Dosarul nr.2r-2397/23 Prima instanță jud. Grozav Georgeta
2-23073329-02-25r-10072023)

D E C I Z I E

05 octombrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componenţa sa:
Președintele completului, judecătorul Nelea Budăi
Judecătorii Ion Țurcan şi Iurie Cotruţă

Examinînd fără participarea părților recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 13 iunie 2023, emisă în cauza civilă nr.25-1990/2023, prin care s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsi țara față de debitorii *****, *****, *****și *****, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t :

La 22 mai 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore s-a adresat cu un demers privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorilor: *****, anul nașterii 10 decembrie 1996, domiciliată în r-nul Ungheni, s. *****, c/p *****; *****, anul nașterii 01 mai 1977, domiciliată în r-nul Călărași, s. *****, c/p *****; *****, anul nașterii *****, domiciliat în or. Strășeni, *****, c/p ***** și *****, anul nașterii *****, domiciliată în or. Strășeni, *****, c/p *****.

În motivarea demersului executorul judecătoresc Stoian Grigore a indicat că, în procedura de executare forțată se află documentul executoriu nr. 176-15831/2023 din 09 ianuarie 2023 emis de executorul judecătoresc, privind încasarea în mod solidar de la *****, *****, *****şi ***** în beneficiul creditorului OCN ,,Credit Money” SRL a dobînzii de întîrziere în sumă de 543,04 euro.

Prin încheierea nr. 176-15831/2023 s-a dispus intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu în cauză și numită, în condițiile art. 62 Cod de executare, procedura de conciliere a părților, la care debitorii fiind somați legal nu s-au prezentat, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers. În urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorilor.

Executorul judecătoresc a menționat că, verificând baza de date ACCES, s-a constatat că debitorii traversează frontiera de stat, iar obligațiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, astfel este necesar aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării. În adresa debitorilor au fost expediate un șir de scrisori prin care a fost somați în repetate rînduri de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc în vederea onorării obligațiilor asumate. Pe toată perioada procedurii de executare debitorii intenționat au tergiversat executarea hotărîrii de judecată.

Luînd în considerație că, suma debitorială și pînă la momentul de față nu este achitată, iar debitorii ignoră în continuare cerințele legale de a se prezenta, această situație face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

De asemenea, executorul judecătoresc a menționat că, între debitori și creditor nu a fost încheiată o tranzacție de împăcare și nici nu i-au fost acordat un grafic de achitare, solicitînd întreprinderea tuturor măsurilor în scopul încasării datoriei.

Totodată, executorul judecătoresc a indicat că, este oportună aplicarea imediată a interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorilor *****, *****, *****şi *****, deoarece s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărîrii de judecată întrucît plecarea acestora peste hotarele țării ar putea fi definitivă.

Avînd în vedere faptul că debitorii se eschivează de la executarea hotărîrii de judecată este necesară aplicarea interdicției de părăsirea a hotarelor țării în vederea întreprinderii măsurilor de executare silită, precum și sancționarea acestora în conformitate cu legislația în vigoare.

Executorul judecătoresc Stoian Grigore a solicitat admiterea demersului privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorilor: *****, anul nașterii 10 decembrie 1996, domiciliată în r-nul Ungheni, s. *****, c/p *****; *****, anul nașterii 01 mai 1977, domiciliată în r-nul Călărași, s. *****, c/p *****; *****, anul nașterii *****, domiciliat în or. Strășeni, *****, c/p ***** și *****, anul nașterii *****, domiciliată în or. Strășeni, *****, c/p *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 13 iunie 2023 s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorilor *****, *****, *****şi *****, ca fiind neîntemeiat.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 iunie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă la 13 iunie 2023 prin care a solicitat admiterea recursului și casarea integrală a încheierii cu emiterea unei hotărâri noi privind aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorilor *****, *****, *****şi *****.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cum rezultă din materialele cauzei, încheierea contestată a fost emisă la 13 iunie 2023, iar cererea de recurs a fost înregistrată la 23 iunie 2023, astfel Colegiul constată că recursul a fost depus în termen.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a indicat că instanța a făcut trimitere la faptul, că la solicitarea executorului judecătoresc anunțarea în căutare a debitorului, ultimul nu ar fi prezentat probe suficiente în vederea faptului că debitorul nu se află la adresa vizei de domiciliu sau locul lui nu este cunoscut, or cu nu putem fi decacord din considerent că tot instanța prin încheiere a constatat faptul că potrivit înscrisurilor anexate şi anume a scrisorilor cu aviz acesta este plecat/nereclamat, iar instanța a tratat aceasta locul de aflare a debitorului este cunoscut, sau nu poate fi reținută această situație ca un loc cunoscut de executorul judecătoresc atâta timp că atât înscrisurile prezentate cât şi în încheierea emisă nu a fost reflectată adresa debitorului prin care executorul ar putea cita debitorul.

Mai mult, din constatările făcute debitorul poate părăsi hotarele țării ceea ce va fi o piedică în executarea doc/ex, or potrivit art.64 Cex, în cazul în care interdicția de a părăsi țara se aplică în cel mult 6 luni de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi țara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părților, iar în cazul dat instanța a ieşit din limitele judecății cauzei din aprecieri şi folosind diferite procedee, doar cu tentă de a respinge demersul, ceea ce presupune o încălcare a drepturilor creditorilor în procedura de executare în vederea reparării drepturilor doc/ex, fapt prevăzut în art.10 Cex.

Un alt punct în respingerea demersului de către instanță a fost mențiunea că la demersul înaintat executorul judecătoresc nu ar fi anexat suficiente dovezi în acțiunile întreprinse, iar în esență instanța ar obliga executorul judecătoresc să întreprindă careva măsuri convenabile acesteia pentru a admite demersul, or acesta este un absurd, instanţa prin astfel de motivaţii a ieşit din limita judecării cauzei, sau art.64 Cex prvede alt ceva decât cele constatate în încheierea supusă recursului.

Alt punct în motivarea încheierii date se bazează pe faptul că executorul urma să citeze debitorul prin intermediul monitorului oficial sau printr-o altă modalitate, or în această situaţie executorul judecătoresc ar pune la cheltuieli suplimentare creditorul, care ulterior vor majora cuantumul datoriei față de debitor.

Menționează că executorul judecătoresc fiind de buna credinţă a prezentat instanţei copia scrisorilor cu aviz, care a dovedit faptul citării legale, anume acţiuni nu doar declaraţii, iar pe de altă parte instanţa a tratat înscrisurile după propria sa convingere, argumentîndu-şi poziţia contrar normelor legale si anume a art.64 Cex.

În ce privește măsurile solicitate acestea au scopul asigurării procedurii de executare în vederea asigurării procedurii de executare prin aplicarea unor interdicții, iar pe cale de consecință debitorul va depune un efort în soluționarea executării doc/ex, sau această măsură este un procedeu legal și nu încălcă drepturile la libera circulaţie în condițiile în care există o hotărâre neexecutată.

Luând în considerație faptul că la etapa dată debitorul nu şi-a onorat obligațiile, ultimul poate părăsi regulat hotarele țării fără nici un impediment, iar în consecință hotărârea judecătorească va fi neexecutată, apare necesitatea admiterii prezentului recurs cu aplicarea măsurilor solicitate în conformitate cu prevederile legii menționate.

Solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie aplicată interdicție de a părăsi țara în privința debitorilor *****, *****, *****şi *****.

În conformitate cu art.424 alin.(1) CPC, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea primei instanțe.

Potrivit art.10 Cod de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplinește benevol obligațiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În baza art.22 al.(1) lit.x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Conform dispozițiilor art. 64 alin. (1) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezența debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu și doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii.

Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicția de a părăsi țara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanța care examinează demersul poate dispune citarea participanților la proces și a executorului judecătoresc pentru a se pronunța cu privire la temeiurile invocate în demers.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că în procedura executorului judecătoresc Grigore Stoian se află spre executare documentul executoriu nr. 176-15831/2023 din 09 ianuarie 2023 emis de executorul judecătoresc Stoian Grigore, privind încasarea în mod solidar de la *****, *****, *****şi ***** în beneficiul creditorului OCN „Credit Money” SRL a dobînzii de întîrziere în sumă de 543,04 euro.

Conform încheierii nr. 176-15831/2023 din 09 ianuarie 2023 s-a dispus intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu în cauză și numită, în condițiile art. 62 Cod de executare, procedura de conciliere a părților. Concomitent, executorul judecătoresc Stoian Grigore a emis încheierea nr. 176-15831/2023 privind asigurarea executării documentului executoriu.

Astfel, la data de 25 ianuarie 2023 debitorii *****, *****, *****şi ***** s-au prezentat la biroului executorului judecătoresc Stoian Grigore și prin cerere au solicitat deblocarea conturilor salariale deschise la BC „MAIB” SA.

Potrivit răspunsului nr. 15 din 23 februarie 2023 parvenit de la Primăria satului *****, r-nul Ungheni, se atestă că debitorul ***** nu se află pe teritoriul satului de circa 3 ani, locul aflării nu este cunoscut, iar de careva bunuri mobile/imobile pe teritoriul satului debitorul nu dispune.

De asemenea, potrivit răspunsului nr. 52 din 28 februarie 2023 parvenit de la Primăria s. *****, r-nul Călărași se atestă că debitorul ***** este locuitoare a satului *****, are viză de domiciliu pe teritoriul satului, dar la moment nu se află în localitate. De careva date de contact ale debitorului Primăria nu dispune.

Potrivit raportului din 01 martie 2023 parvenit de la IP Strășeni se constată că, debitorul *****domiciliază în or. Strășeni, *****, informația care a fost comunicată executorului judecătoresc la data de 25 ianuarie 2023 personal de către debitor.

Referitor la debitorul *****, de către cet. ***** s-a comunicat că debitorul ***** este fosta concubină, cu care din anul 2015 nu mai concubinează. Despre

locul de aflare în prezent a debitorului, ultimul nu cunoaște, pe motivul că nu ține legătura cu ea.

Invocând dificultatea executării documentului executoriu și eschivarea debitorilor de la executarea obligației, executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat în instanță un demers, prin care a solicitat aplicarea față de debitori a interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni.

Colegiul notează că interdicția de a părăsi ţara, stipulată de art.64 din Codul de executare, este o măsură excepțională, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art.63 alin. (1) Cod de executare.

După conținutul lor, aceste măsuri, având scopul de a asigura executarea documentului executoriu, reprezintă un spectru de interdicții, ce grevează direct sau indirect patrimoniul debitorului, din care urmează a fi percepută datoria.

Colegiul notează că, în interdicția de a părăsi țara ar putea fi aplicată doar în cazul epuizării tuturor măsurilor de asigurare a executării sau în urma constatării caracterului ineficient al acestora, măsura în cauză având un caracter final. Or, interdicția de a părăsi țara vine ca o ultimă și extremă soluție în vederea executării documentului executoriu.

Prin urmare, la înaintarea unui astfel de demers, executorul judecătoresc urmează să facă proba măsurilor luate în fața instanței de judecată.

În speță, se reține că, executorul judecătoresc Grigore Stoian nu a demonstrat că, a întreprins toate măsurile necesare, nefiind prezentate înscrisuri care ar confirma efectuarea tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru asigurarea executării documentului executoriu.

Mai mult, executorul judecătoresc nu a prezentat extrasul din baza de date privind traversarea frontierei Republicii Moldova de către debitori, din care judecătorul ar putea deduce frecvența traversării de către debitori a hotarelor Republicii Moldova.

Relevantă litigiului în cauză este şi jurisprudenţa CtEDO. Astfel, în cauza Prodan versus Moldova (hotărârea din 18 mai 2004), CtEDO a conchis că: „(...) Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu - proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte - fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanţă şi îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situaţii incompatibile cu principiul preeminenţei dreptului, pe care Statele Contractante şi-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenţia. Executarea unei hotărâri pronunţate de orice instanţă trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6.

În acest context, instanța de recurs reține că prima instanță just a conchis că pentru solicitarea interdicției de a părăsi țara față de debitor urmează a fi

argumentat faptul că prezența acestuia este necesară, ținând cont de conținutul legii, al documentului executoriu sau opiniei creditorului sau executorului. Totodată, urmează a fi probat faptul că s-au întreprins măsuri pentru a identifica locul de aflare al debitorilori.

Mai mult decât atât, Colegiul civil menționează că executorul judecătoresc urmează să demonstreze că a fost întreprinsă o căutare efectivă a debitorilor și că această acțiune s-ar fi ciocnit de anumite obstacole care ar fi complicat sau chiar împiedicat aplicarea unor măsuri coercitive în privința lui (cauza Tocarenco vs Republica Moldova, din 04.11.2014, jurisprudența CEDO).

Corespunzător, Colegiul civil conchide că din conținutul materialelor demersului nu s-a constatat cu certitudine imposibilitatea determinării locului de aflare al debitorilor, fapt ce ar determina în consecință imposibilitatea sau dificultatea executării documentului executoriu.

Prin urmare, având în vedere că soluția oferită de prima instanță este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, a menține încheierea primei instanțe.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că încheierea primei instanțe este întemeiată şi legală, fiind aplicate corect normele de drept material şi procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul şi de a menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 13 iunie 2023, prin care s-a respins demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorilor *****, *****, *****şi *****.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu art. 426-427 CPC, Colegiul civil,

D e c i d e:

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 13 iunie 2023, emisă în cauza civilă nr.25-1990/2023, prin care s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsi țara față de debitorii *****, *****, *****și *****.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul Nelea Budăi

Judecători: Ion Țurcan

Iurie Cotruţă